

Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys r.y.

TOIMINTAKERTOMUS vuodelta 2023

1. Hallitus: Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana toimi Anniina Kontiokorpi. Muut hallituksen toimihenkilöt: varapuheenjohtaja Toni Nurmi, sihteeri Mikko Hiltunen, rahastonhoitaja Hannu Lehtoranta. Muut hallituksen jäsenet olivat Janne Leppänen ja Elias Kaasinen. Hallitus kokoontui viisi kertaa (sähköpostikokoukset 11.4.2023, 26.4.2023, 15.11.2023 ja paikallaolokokoukset 14.2.2023 ja 24.8.2023). Lisäksi hallitus kävi keskusteluja hallitusasioiden valmistelussa sähköpostiviesteillä ja puhelimitse.

2. Toiminta

2.1 Kokoukset ja kokoontumiset: Sääntöjen mukaisesti pidettiin yksi vuosikokous. Se pidettiin hybridikokouksena etänä Teamsissa ja paikan päällä Karelia-amk:n Wärtsilätalossa 16.3.2023 (11 osallistujaa). Kokousaineistot olivat etukäteen nähtävillä yhdistyksen kotisivuilla.

2.2 Tapahtumat

28.-29.1. Pihabongaus. P-K:ssa osallistui 730 pihaa, joilla havaittiin yli 26 000 lintua.

4.-5.2. Rengastajakokous Kuopiossa. P-K:n rengastajia osallistui yli kymmenen.

18.3. Luontomarssi Joensuussa. Osallistuttiin tapahtuman järjestämiseen.

14.3. Tiiran käyttökoulutus Joensuu Niittylahti, opastamassa Jani Varis, 6 osallistujaa

21.3. Tiiran käyttökoulutus Juuassa, opastamassa Hannu Lehtoranta, 20 osallistujaa.

26.3. Petolintu- ja atlasitelmä Nurmeksessa Ylä-Karjalan luonnonystävien kokouksessa, Hannu Lehtoranta, noin 15 henkilöä.

11.4. Tiira- ja Atlas-koulutus Polvijärvellä, opastamassa Janne Leppänen, 10 osallistujaa.

12.4. Tiiran käyttökoulutusta Ilomantsin lintukerholle, opastamassa Jani Varis, 7 osallistujaa

26.4. Lintutornipäivystys Oravilahden lintutornilla Rääkkylässä, opastamassa Henrik Rantanen, 14 osallistujaa

6.5. Tornien taisto. P-K:sta osallistui 14 tornia. Parhaan tuloksen maakunnassamme teki Outokummussa Rannan Juvolan torni (85 lajia).

6.-7.5 Bongaa päivä pihalla -tapahtuma, johon osallistuttiin P-K:ssa 274 pihalla.

10.5. Lintutornipäivystys Höytiäisen kanavan suiston tornilla, opastamassa Jani Varis ja Tuomas Joronen, 35 osallistujaa

13.5. Yhdistyksen juhlaretki Linnunsuolle ja lintuasemalle, osallistujia 8.

17.5. Juuan Kuhnustan Ahvenlahden lintulavan avajaiset, yli 50 osallistujaa, järjesti Juuan lintuharrastajat.

18.5. Arktikan seuranta Niittylahden aallonmurtajalla, opastamassa Jani Varis, 9 osallistujaa

25.5. Varhaiskasvatuksen lintutapahtuma Lasten lintuviikolla Juuassa, oppaana Hannu Lehtoranta, noin 50 osallistujaa.

2.6. Linturetki Vuokonjärven lintutornille Juuassa, oppaana Hannu Lehtoranta, osallistujia 6.

10.6. Yölaulajapyöräily Reijolassa, opastamassa Jani Varis, 11 osallistujaa

12.–25.6. Atlasviikot ja valtakunnallinen Atlas-kisa 23.-25.6.

11.7. rengastus Ilomantsin kamerapesällä. Noin 400 seuraajaa. Lisäksi 31.8. verkkotapahtumana sääksichat (kymmeniä osallistujia).

19.7. opastusta linnuista, lintuharrastuksesta ja elinympäristöjen hoidosta Polvijärven Solassa Solanlammen lintutornin ja Saarilan maatilamatkailutilan alueella osana Polvijärvi-päivien tapahtumia, Janne Leppänen, osallistujia noin 30.

2.9. Avoimet ovet lintuasemalla. Rengastukseen ja uuteen lintuasemaan kävi tutustumassa kymmeniä henkilöitä. Kuusitiaisten runsaan vaelluksen johdosta ei kävijöistä ehditty pitämään kirjaa.

16.9. Pohjois-Karjalan syysralli. Mukana 7 joukkuetta.

30.9. EuroBirdWatch - Muutonseuranta Vuoniemessä, opastamassa Jani Varis, 6 osallistujaa

Loka-marraskuussa Pielisen 4H yhdistyksen eräkerhossa lintuosiot, 3xJuuka ja 3xNurmes. Opastamassa Hannu Lehtoranta. Osallistui 13 lasta.

7.12. Yhdistyksen toiminnan suunnittelua. Suunniteltiin yhdistyksen toimintaa vuodelle 2024. Mukana noin 15 jäsentä.

25.12.- Taajamalaskennat käynnistyivät ja jatkuvat helmikuulle 2024. Työryhmässä: Hannu Kauhanen, Jari Kontiokorpi, Jani Varis.

Pönttöjen myynti jatkui muutamien yksityisten pönttörakentajien avulla (Janne Leppänen, Hannu Lehtoranta, Pirjo Kirjavainen), mutta toritapahtumaa ei järjestetty.

Enon kerho jatkoi erittäin aktiivista toimintaansa. Lintukerhon kokoontumisia oli 14 ja osallistumisten määrä 314 (keskim. 22 osallistujaa/kerta). Osallistumisten määrä kasvoi edellisestä vuodesta lähes sadalla. Kävijöinä 40 eri henkilöä. Lisäksi kahdeksan retkeä ja tapahtumaa. Kerhon toimintaraaportti liitteenä.

PKLTY:n nuorisoryhmä toteutti muutaman yhteisen retken (liittyminen toimintaan rose.aaltonen@gmail.com).

2.3. Julkaisu- ja tiedotustoiminta: Yhdistyksen lehti *Siipirikko* ilmestyi yhtenä numerona. Päätoimittajana toimii Jenna-Marie Laine. WWW-sivuston hoitajana toimi Mikko Hiltunen ja Facebook-ryhmän hoitajana Anniina Kontiokorpi. Facebook sivuilla oli yli 1 400 seuraajaa. Facebook-sivuille etsittiin uutta päivittäjää, mutta sellaista ei ole löydetty. Www- sivuston merkitys yhdistyksen toiminnan päämäärien edistämässä ja tiedon välittämisessä on tärkeässä roolissa.

Yhdistyksen Uutiskirjeitä lähetettiin kolme (maalis-, touko- ja marraskuussa). Lintukeskusteluiden ja osin tiedotuksen kanavana käytettiin pk_lintulista@googlegroups.com. Ylläpitäjänä toimi Anniina Kontiokorpi (ilmoittautuminen hänelle). Lintuasioissa yhdistys oli monia kertoja esillä Yle Joensuun haastatteluissa. Myös maakuntalehti Karjalaisessa yhdistyksen lintuasiat olivat esillä. Lisäksi lintuasioista kirjoitetaan paikallislehtiin säännöllisesti (Ylä-Karjala/Martti Timonen, Vaarojen Sanomat/Hannu Lehtoranta. Yhdistyksen tapahtumista tiedotettiin BirdLife lehdessä, uutiskirjeissä, lintulistalla, kotisivuilla ja Facebookissa. Ilomantsin sääksikamera oli toiminnassa viidettä vuotta ja sillä on Youtubessa yli 2 300 seuraajaa.

2.4. Höytiäisen kanavan lintuasema 2023

Höytiäisen kanavan lintuaseman (HÖYLAS) toiminta keskittyi vuonna 2023 pääasiassa verkkorengastukseen. Vuosi oli Höylasilla odotuksentäyteinen, kun kauan kaivattu uusi rengastuskoppi saatiin vihdoin paikalleen. Syyskuussa järjestettiin esittelytilaisuus, jossa kiinnostuneet saivat tulla tutustumaan lintuasemaan ja rengastukseen. Päivä olikin ikimuistoinen kovan kuusitiaisvaelluksen sattuessa kohdalle. Parhaimmillaan kuusitaisia rengastettiin 600 yhden päivän aikana.

Asemalla rengasti vuoden aikana 14 rengastajaa ja rengastuspäivä oli 53. Rengastuksia kertyi 3341 ja kontrolleja 147. Lajimäärä jäi 56 lajiin, mikä johtui syksyisen kahlaajapyynnin puutteesta. Vedenkorkeus yhdessä umpeenkasvun kanssa esti käytännössä katiska- tai haavipyynnin kokonaan, vaikka aiempina vuosina kahlaajapyynti on ollut erittäin aktiivista.

Rengastuslajeista runsaimpia olivat kuusitiainen (1683 rengastusta), pajulintu (308), metsäkirvinen (272), ja sinitäinen (201).

2.5. Lintujensuojelu: Yhdistys osallistui BirdLife Suomen, Luomuksen ja Metsähallituksen uhanalaisten ja vähälukuisten lajien seurantatutkimuksiin. Linnustonsuojelun edistämiseksi yhdistys teki yhteistyötä eri tahojen kanssa. Suojelupainotteista toimintaa tehtiin viranomais-, kunta- ja paikallistasolla ja yksittäisten lintu- ja luontoharrastajien keskuudessa. TIIRA-havaintoaineistoa hyödynnettiin linnustonsuojelua edistävissä yhteyksissä. Suojeluvastaavana toimi Anniina Kontiokorpi. Suojelutoimikuntaa on pyritty perustamaan, mutta siihen ei ole löytynyt vapaaehtoisia.

Vuosi oli varsin vilkas erilaisten lausuntojen parissa. Annoimme mielipiteen Neova Oy:n Koivusuo-Ruosmesuon turvetuotantoaluetta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Osallistuimme aktiivisesti Korpivaaran tuulivoimahankkeen sidosryhmäyhteistyöhön ja lausuimme hankkeen YVA-selostuksesta. Lausuimme Kontiolahden Kyyrönsuon aurinkovoimahankkeen kaavasta. Annoimme alustavan lausunnon Skarta Energy:n Lieksan lentokentälle suunnittelemaan aurinkovoimahankkeeseen. Lausuimme myös Hautalammen kaivoshankkeen täydennetystä YVA-selostuksesta. Näiden ohella lausuimme Ympäristöministeriölle luonnoksesta luonnonsuojeluasetukseksi. Lisäksi osallistuimme lukuisiin kaavahankkeisiin luovuttamalla havaintoaineistoa alueen luonnonsuojeluyhdistyksille.

Vuosi oli neljävuotisen lintuatlaksen toinen vuosi. Atlas-vastaavana toimi Hannu Lehtoranta. Kesällä 2023 toteutettiin laskentoja erityisesti suoalueilla yhteistyössä Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiirin kanssa. Laskentavastaavana toimi Jari Kontiokorpi. Laskennoissa toteutettiin talvilintu-, linja- ja vesilintulaskentoja.

Vuonna 2015 perustetun **Valkkari Pohjois-Karjala työryhmän** työskentely hiipui. Ruokintoja on jatkettu epävirallisemmin vapaaehtoisten toimesta. Petolintujen pesäseuranta jatkui aktiivisena. Hakkuutilanteisiin annettiin muutamia ohjeistuksia. Luomuksen kautta pesätietoja saadaan siirtymään metsänomistajien käyttämään Metsään.fi palveluun. Tiedotukseen liittyvien parannusten kehittäminen jatkuu edelleen. HL on toiminut Sääksisäätiön haukka- ja pöllötyöryhmässä. Yhdistyksen jäsenillä on merkittävä määrä pöllön- ja tuulihaukan pönttöjä, muita pönttötyksiä sekä isojen haukkojen tekopesiä. Pönttöjä myytiin kysynnän mukaan. Risto Juvaste organisoi lintujen talviruokintaan merkittävän määrän talipötköjä, auringonkukkaa ja pähkinää.

Liperin Hepolahden ja Viinijärven Nivanlahden kunnostushanketta toteuttivat edelleen Asmo ja Sami Raimoaho.

Keski-Karjalan hanhityöryhmässä toimi Tuomo Eronen ja Joensuun seudun hanhityöryhmässä Hannu Lehtoranta. Hannu Lehtoranta jatkoi ProAgrian Hanhipelto-suunnitteluhankkeen ohjausryhmässä. ELY-keskuksen 2023 kokoaman HELMI- ja METSO-yhteistyöryhmässä PKLTY:n edustajana toimi Janne Leppänen.

2.6. Arkistot ja lintuhavaintojen keruu: Vuodesta 2007 lähtien yhdistyksen lintuhavaintojen keruu ja arkistointi on tapahtunut Tiira-havaintojärjestelmään. Lisäksi arkistoitavia havaintoja kerätään erikseen petolintujen pesinnästä. PKLTY:n petolintuarkistoon pesintään liittyviä havaintoja on kerätty aktiivisesti vuodesta 1982 lähtien (ylläpitäjänä Hannu Lehtoranta). Petolintujen pesien tietoja tallennetaan Helsingin Yliopiston Rengastustoimiston järjestelmään (pesintävuodesta 2012 alkaen). Heinävesi liitettiin vuoden 2021 alusta Pohjois-Karjalan maakuntaan. PKLTY:n sääntöjen mukaan yhdistyksen toimialue on Pohjois-Karjala, joten Heinävesi kuuluu jatkossa PKLTY:n toiminta-alueeseen. Pällekkäisyys Orioluksen kanssa on olemassa, mutta toistaiseksi Heinäveden havaintoaineiston omistaa Oriolus.

Alueellisia harvinaisuushavaintoja tarkasti ja arkistoi ARK (Pj. Ari Latja, jäsenet Harri Kontkanen, Ari Parviainen)

Tiira-havaintojärjestelmään ilmoitettiin v. 2023 P-K:sta yhteensä 60 048 havaintoa lähes 5,5 miljoonasta yksilöstä (v.2022 yht 59 027 havaintoa noin 4,7 miljoonasta yksilöstä). Tiirassa on nyt vuoteen 2023 mennessä tallennettu P-K:sta noin 863 000 havaintoa noin 78,5 miljoonasta yksilöstä. PKLTYn yhdistyskäyttäjinä toimivat Harri Kontkanen, Hannu Lehtoranta, Janne Leppänen, Tuomo Eronen sekä pääyhdistyskäyttäjänä Jani Varis. Yhdistyskäyttäjät seuraavat havaintoaineiston laatua ja tekevät siinä tarvittavia tarkistuksia, yhdistämiä ja poistoja.

Yhdistyksen hallitus on harkintansa mukaan luovuttanut havaintoarkistojen tietoja sopiviksi katsomiinsa tarkoituksiin.

2.7. Kirjasto: Yhdistyksen kirjasto on sijoitettuna yliopistolle (Natura-talo, atk-luokka). Lintulehtivaihdon myötä yhdistykselle saapuu valtaosa maamme lintulehdistä. Uusimmat lehdet tulevat puheenjohtajalle.

2.8. Retket ja retkikummitoiminta: Yhdistyksen retkikummeina toimivat Hannu Lehtoranta, Jani Varis, Tapio Piipponen ja Henrik Rantanen.

3. Talous: Tilivuoden tulos oli lintuaseman investoinnin saattamana alijäämäinen 17 676,61 €. Yhdistyksen oma pääoma vuoden lopussa oli 30 029,29 €. Jäsenmaksu oli 26 €, opiskelijoilta 21 € ja perhejäseniltä 5 €. Jäsenmäärä oli vuoden 2023 lopussa 310, joista 15 oli perhejäseniä. Jäsenmaksusta 13€/varsinainen jäsen meni BirdLife Suomelle.

Toiminnantarkastajina toimivat Auli Patjas ja Reijo Sipilä, varalla Harri Kontkanen ja Jyri Pötry.

4. Yhteydet muihin yhdistyksiin: Yhdistyksen edustajina BirdLife Suomen edustajistossa toimivat Anniina Kontiokorpi, Jani Varis ja Rose Aaltonen. Kevätkokous pidettiin Oulussa 18.-19.3. hybridikokouksena. Syyskokous pidettiin hybridikokouksena Helsingissä 18.-19.11. Samassa yhteydessä oli BirdLife Suomen 50-vuotisjuhlatilaisuus. Kaikki kolme edustajaa osallistuivat molempiin kokouksiin etänä tai paikan päällä. Hannu Lehtoranta jatkoi BirdLife Suomen hallituksessa. Yhteistyötä tehtiin muun muassa Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiriin, Joensuun seudun luonnonystävien ja Keski-Karjalan luonto ry:n kanssa.

5. Palkitsemiset

Vuoden 2022 Positiivisena lintutekona palkittiin Emilia Erola Pikkusiiven eläinhoitolan toteuttamasta loukkaantuneiden lintujen hoitotyöstä. Valinta oli hyvin esillä tiedostusvälineissä.

Tämä toimintakertomus hyväksyttiin yhdistyksen sääntömääräisessä vuosikokouksessa 14.2.2024.